Święto Konstytucji 3 Maja

Konstytucja 3 Maja została uchwalona na Sejmie Czteroletnim -ustawa regulująca ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów była pierwszą w Europie i drugą na świecie nowoczesną konstytucją. Uchwalono ją w wyniku obrad Sejmu Czteroletniego. Zreformowała system polityczny kraju, wprowadzając trójpodział władzy. Zniosła konfederację, liberum veto i wolną elekcję.

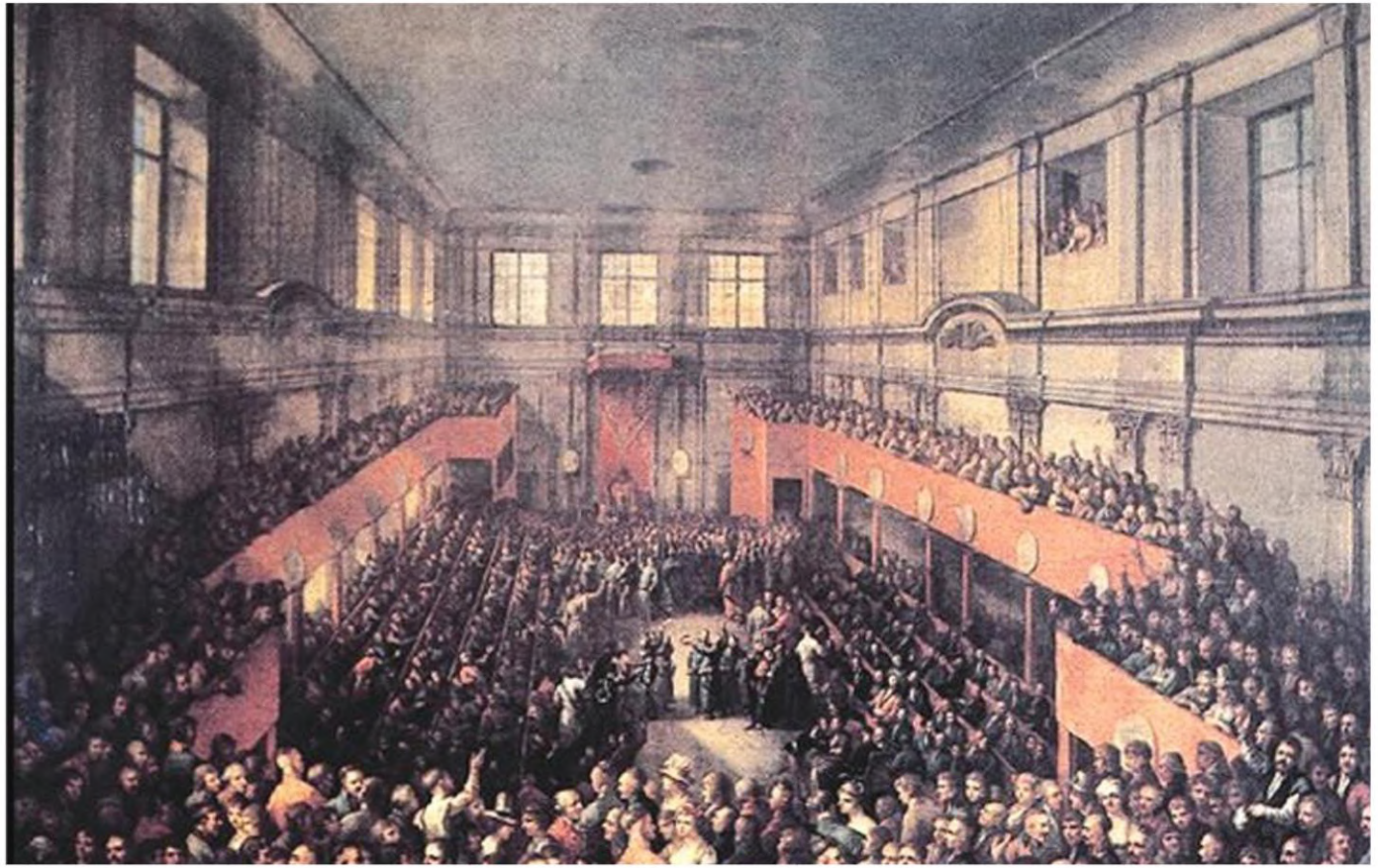

GŁÓWNI TWÓRCY KONSTYTUCJI 3 MAJA

Hugo Kołłątaj

Ignacy Potocki

Stanisław August Poniatowski

TRÓJPODZIAŁ WŁADZY

Uchwalona 3 maja konstytucja wprowadziła trójpodział władzy na:

- ustawodawczą,
- wykonawczą,
- sądowniczą.

Ustawa Zasadnicza pozbawiała wielu przywilejów najbogatsze warstwy społeczne. Ustawa Zasadnicza zrównała stany, szlachtę i mieszczan a chłopi otrzymali ochronę państwa.

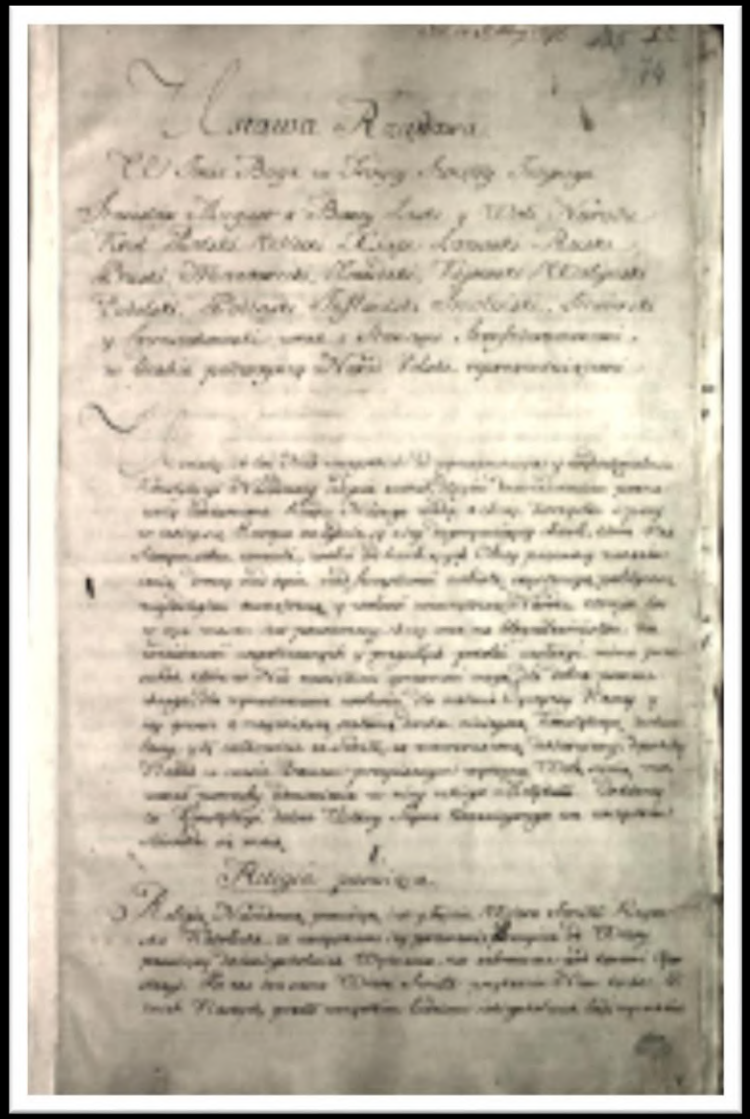

OBALENIE KONSTYTUCJI 3 MAJA I KONFEDERACJA TARGOWICKA

Konstytucja 3 Maja przetrwała 14 miesięcy. Prawa, które wprowadzała, były nie do zaakceptowania przez warstwę magnacką. Z dniem, kiedy tzw. gołota została odsunięta od władzy państwowej , nie mogła decydować ustawami czy zgłaszać liberum veto ustami przekupionych posłów. W dniu 27 kwietnia 1792 roku w Petersburgu zawiązała się konfederacja, później nazwana targowicką. Należeli do niej Szczęsny Potocki, Ksawery Branicki i Seweryn Rzewuski. Na ich „prośbę” połączone siły targowiczan i armii rosyjskiej wkroczyły do Polski. Król zdołał wystawić tylko 37 tysięczną armię składającą się rekrutów. Mimo kilku wygranych bitew, kiedy wojska rosyjskie dotarły pod Warszawę, król zdecydował się na kapitulację i przyłączenie do targowiczan.

KONFEDERACJA TARGOWICKA
symbol zdrady narodowej

III rozbiór Polski 1793

ŚWIĘTO NARODOWE KONSTYTUCJI 3 MAJA

Święto Konstytucji 3 Maja obchodzono do ostatniego rozbioru. Świętowanie 3 Maja było zakazane we wszystkich zaborach, dopiero po I wojnie światowej, kiedy Polska odzyskała niepodległość, Święto Konstytucji 3 Maja zostało wznowione. Podczas II wojny światowej w czasie okupacji niemieckie i radzieckiej święto zostało uznane za nielegalne. Dopiero w 1981 roku władza ludowa zezwoliła na obchody 3-majowe. Od 1989 roku Święto Konstytucji 3 Maja znów jest świętem narodowym, a od 2007 roku obchodzone jest również na Litwie.

OBCHODY ŚWIĘTA 3 MAJA W WARSZAWIE 1919 R.

DEFILADA NA PLACU SASKIM W WARSZAWIE 1927 R.

DEFILADA W ALEJACH UJAZDOWSKICH 3 MAJA 1939 R.

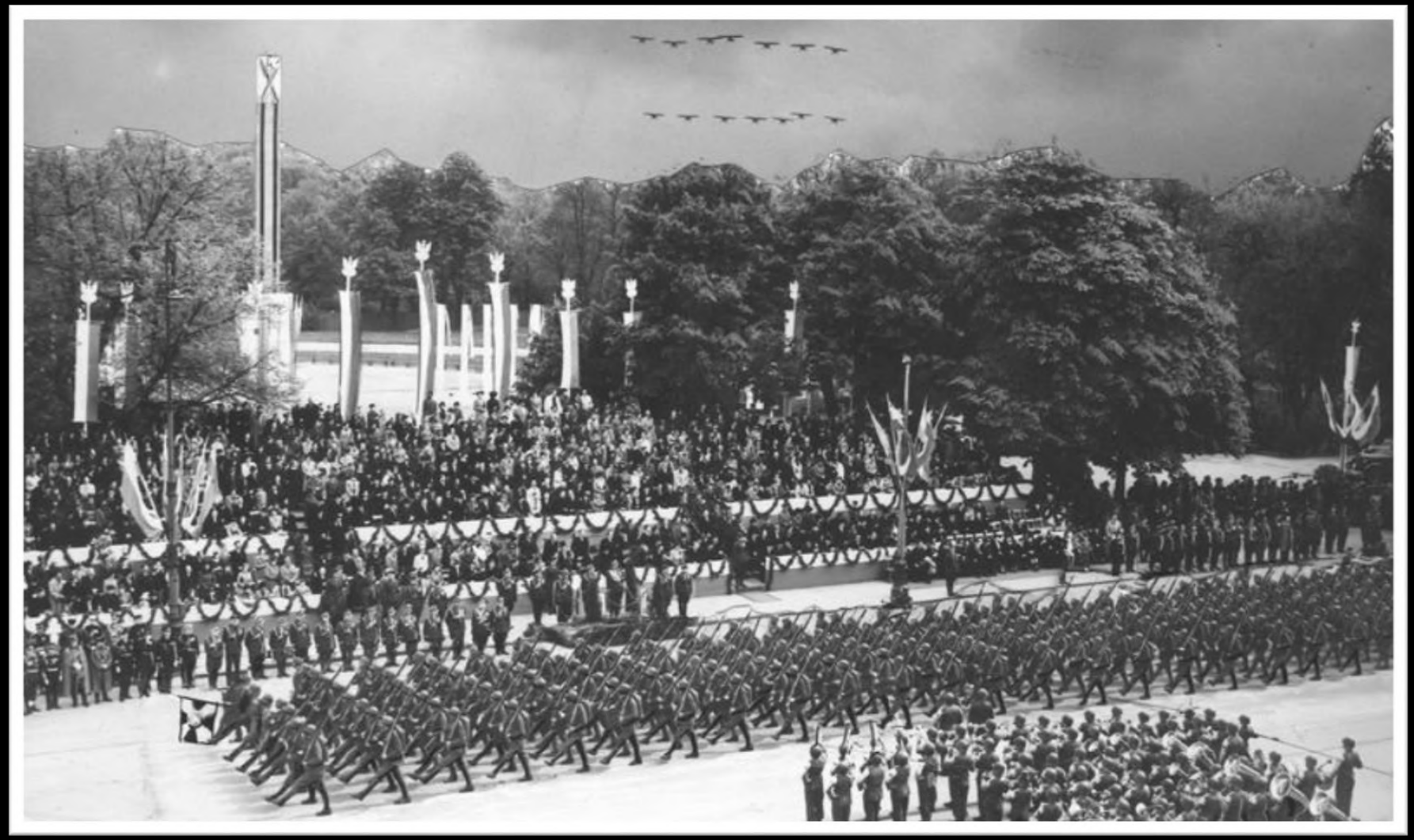

Afisz Gminy żydowskiej w Drohobyczu wzywający do obchodów święta 3 Maja w 1939 r.

Zarząd i Rada Gminy wyznaniowej żydowskiej
w Drohobyczu.

Ldz. 656/1939. W Drohobyczu, dnia 26. kwietnia 1939.

OBWIESZCZENIE.

Z OKAZJI ŚWIĘTA PAŃSTWOWEGO

3-GO MAJA

urządza Gmina wyznaniowa żydowská w Drohobyczu

WE ŚRODĘ DNIA 3. MAJA 1939 O GODZINIE 9. RANO
w Synagodze Głównej przy ulicy Dr. Reicha

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO

Wzywa się całe Społeczeństwo żydowskie
do wzięcia udziału w tym nabożeństwie.

פערוואלטונג אין ראט פון דער יודישער קהלה
אין דראהאביטש.

צ. 656/1939 דראהאביטש אום 26 אפריל 1939

קונדמאכונג.

אנלעסליך דעם פייערטאג פון׳ם

3 מאי

פעראנשטאלטעט די יודישע קהלה אין דראהאביטש
מישואך דעם 3 מאי 1939 זייגער 9 פריה
אין דער גרויסער שוהל. דר. לעאן רייך-גאס 8

פייערליכע אנדאכט

צו וועלכער די גאנצע יודישע בעפעלקערונג ווערט
אריפגעפארדערט אנטייל צו נעמען.

W Pałacu Prezydenckim znajduje się księga, która zawiera rękopis Konstytucji, o wymiarach 40 cm x 25cm. Oprawiono ją w czerwony safian, zdobiony na przedniej i tylnej okładce geometrycznymi bordiurami, wykonanymi w technice tłoku ślepego. Grzbiet ozdobiono złotymi tłoczeniami, a na szyldziku z czarnej skóry umieszczono złoty tytuł.

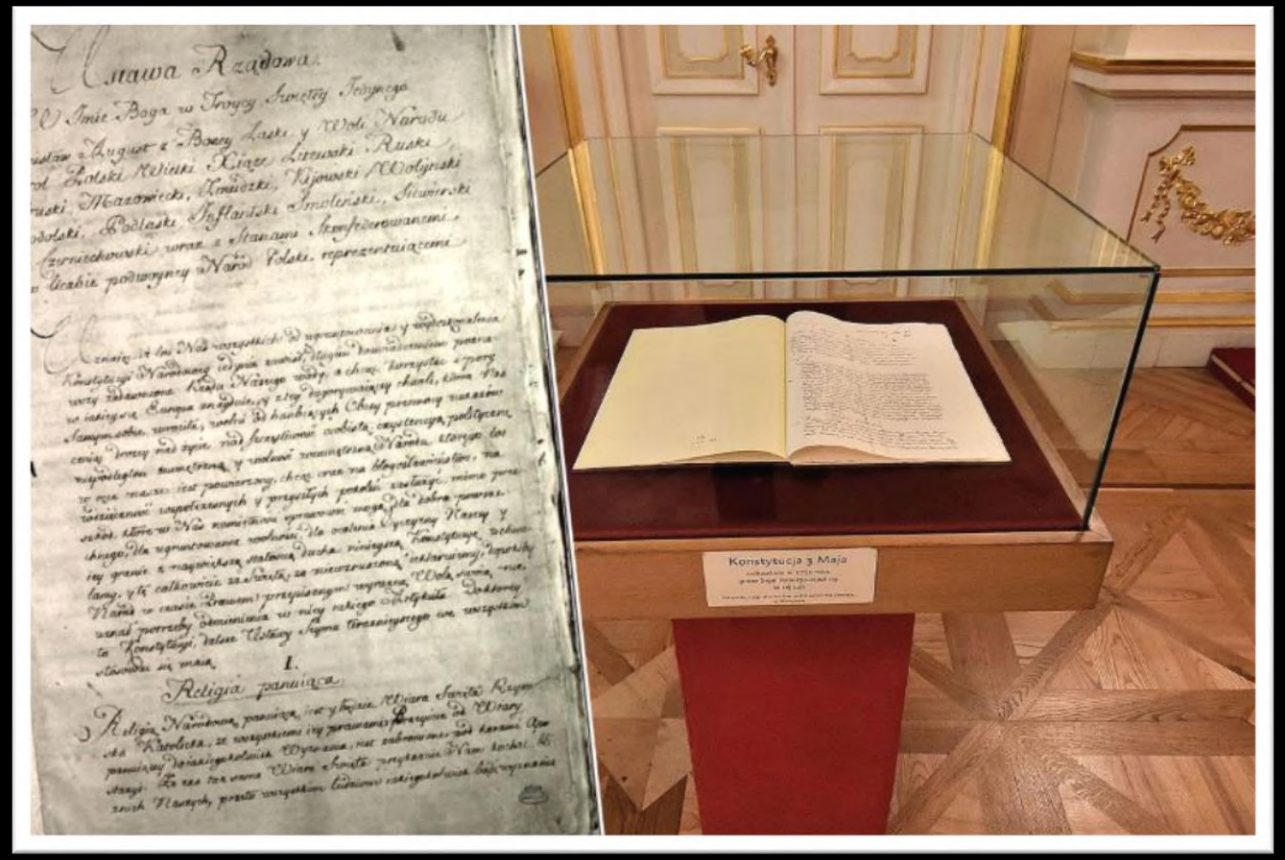

Tekst Konstytucji spisał w kancelarii sejmowej anonimowy pisarz, na czterech bifoliach, pismem kaligraficznym, używając brunatnego atramentu, stosowanego wówczas do pisania na papierze czerpanym.

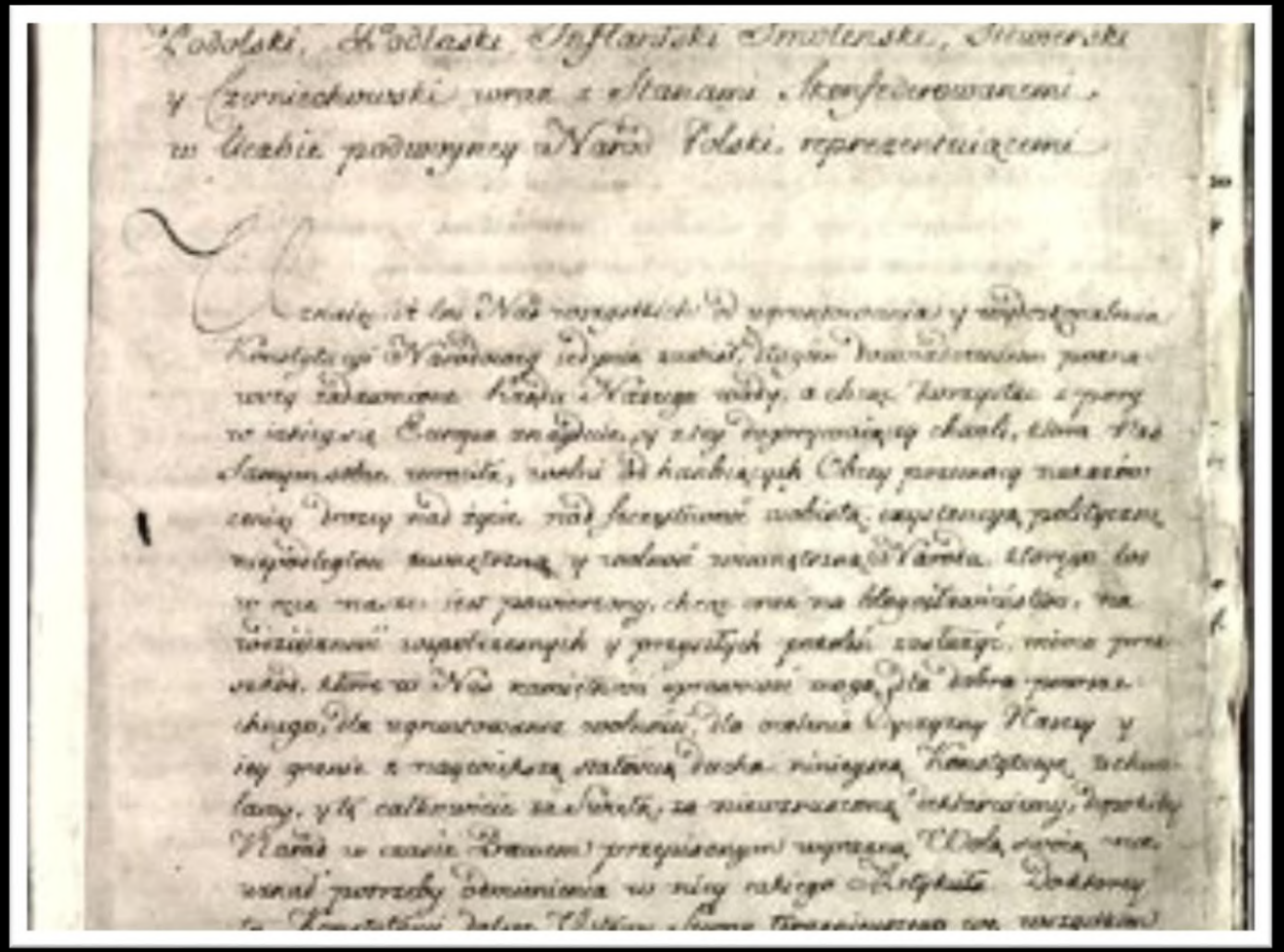

Ignacy Potocki oraz Stanisław Małachowski , współtwórcy Konstytucji, postanowili wywieźć dokumenty Sejmu Wielkiego do Saksonii, aby uchronić je przed zniszczeniem przez zaborców. Dzięki temu ocalone materiały znalazły się jako depozyt w zbiorach wilanowskich. Po II wojnie światowej dokument trafił do zespołu Archiwum Publicznego Potockich w Archiwum Głównym Akt Dawnych.

W Pałacu Prezydenckim znajduje się reprint Konstytucji, z którego 11 stron napisano pismem ręcznym, wiernie naśladującym oryginalny dokument. Autorką jest Aleksandra Kołłątaj, konserwator z Zakładu Konserwacji Zbiorów Bibliotecznych Biblioteki Narodowej. Pozostałe strony wydrukowano na papierze czerpanym. Zachowane zostały przebitki atramentowe, znajdujące się na odwrocie kart oraz układ oryginału.

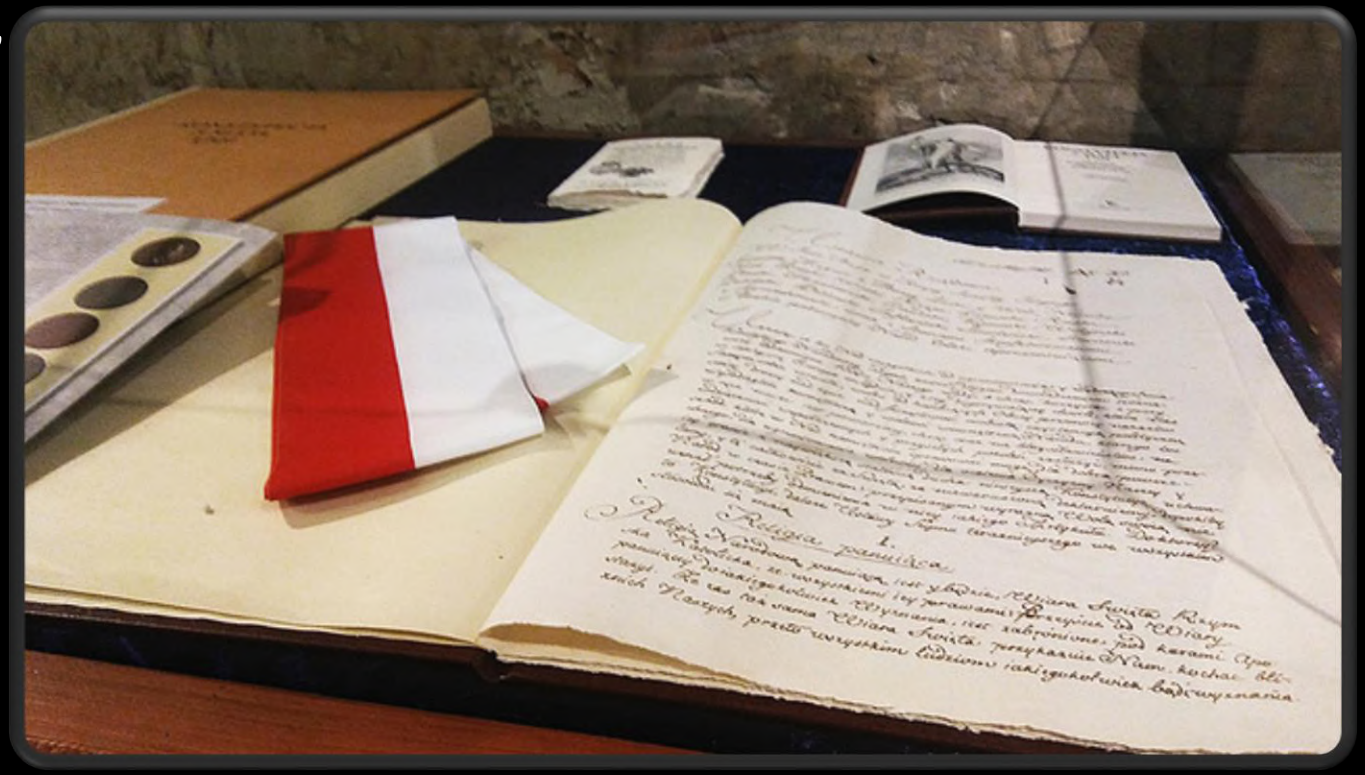

JAN MATEJKO, „KONSTYTUCJA 3 MAJA 1971 R.”

Źródła:
Wikipedia
Narodowe Archiwum Cyfrowe
Prezydent.pl
polskatradycja.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ
WIKTORIA MORAWSKA
UCZENNICA KL.VI